

Sunets verksamhetsplan 2022

Innehåll

Sunets verksamhetsplan för 2022	2
Sunets inriktning	3
Mission, verksamhetsidé, vision och strategi för 2019–2022	3
Organisation och styrning	4
Interaktion med anslutna organisationer	4
Systematisk verksamhetsutveckling	4
Kommunikationsaktiviteter	5
Dialog och samverkan nationellt och internationellt	5
Specifika uppdrag	6
Sunets driftverksamhet	7
Sunets tjänsteområden	8
Utbildnings- och samarbetsstöd	8
Nät	9
Identifiering	10
Molnbaserade tjänster	10
Säkerhet	11

Sunets verksamhetsplan för 2022

På Sunet kan vi blicka tillbaka på ett 2021 där vi bidragit till att säkerställa den tekniska infrastrukturen för arbete och studier i digital form. Vi har lärt oss mycket av de utmaningar vi har ställts inför under året.

Inför 2022 gläds vi av att vi ser ett ökat behov av våra tjänster, med en fortsatt tillväxt av såväl våra existerande tjänster som efterfrågan av nya.

Den brist på hårdvara som pandemin fört med sig har gjort att den planerade uppgraderingen av vårt nät Sunet C kommer att bli senarelagd, men vi förväntar oss inte någon större påverkan för användarna på grund av detta. Där så behövs har vi möjlighet att lägga till ytterligare kapacitet. Eftersom denna senareläggning även innebär att investeringarna och avskrivningarna blir senarelagda blir konsekvensen att Sunet-avgiften från lärosätena blir lägre under 2022, för att senare återgå till tidigare års nivåer.

Samarbeten i olika former blir allt viktigare, med stort fokus på den digitala strukturomvandlingen och förslagen i rapporten "*Kraftsamling för ett hållbart digitaliserat Sverige*". De samarbeten som Sunet redan idag ingår i kommer att fortgå och utvecklas - och vara viktiga delar i digitaliseringen av samhället, inte minst samarbetet kring säkerhet inom sektorn. Sunets arbete inom ramen för Sunet säkerhetscenter kommer under året att förstärkas ytterligare med gemensamma verktyg och deltjänster för att kunna skydda nätverksanslutna enheter och deras infrastruktur såväl proaktivt som reaktivt.

Vi ser fram emot ännu ett år med nya utmaningar - med fortsatt gott samarbete med alla våra kunder och samarbetspartners inom Sunets många verksamhetsområden.

Stefan Bengtsson, ordförande i Sunets kommitté
Stockholm den 30 november 2021

1. Sunets inriktning

1.1. Mission, verksamhetsidé, vision och strategi för 2019–2022

Sunets verksamhet för året kommer att följa Sunets beslutade inriktningsdokument för perioden 2019–2022. Detta dokument innehåller mission, verksamhetsidé, vision och strategi samt värdegrund för Sunet. Här nedan listas de beslutade inriktningarna för perioden.

Mission

Sunets unika datanät, identitetsinfrastruktur och tjänster möjliggör nationell och global samverkan för svensk forskning, högre utbildning och kultur på ett säkert, enkelt och tillgängligt sätt.

Verksamhetsidé

Sunet tillhandahåller säker och stabil nationell infrastruktur för datakommunikation och identitetshantering. Vi tar i nära samverkan med kunden fram behovsanpassade tjänster för svensk forskning, högre utbildning och kultur. Sunet är en del av Internets nationella och globala utveckling.

Vision

Sunets nätverk och väl integrerade tjänster är det självklara valet för svensk forskning, högre utbildning och kultur. Sunet förknippas med stabilitet och hög kvalitet och är en integrerad del av svensk forskningsinfrastruktur.

Strategiska vägval

- Sunet ska i första hand välja upphandlade eller förmedlade lösningar som bygger på beprövad erfarenhet samt använder öppna och/eller defacto-standarder.
- Sunet ska välja tjänster som effektiviserar och underlättar samarbete med omvärlden och som fungerar oberoende av användarens anslutningsätt eller geografiska placering.
- Sunet ska i första hand erbjuda kostnadseffektiva tjänster som många efterfrågar och som därmed ger minskade drifts- och styckkostnader.
- Sunet ska i första hand erbjuda tjänster som drar nytta av Sunets nätverk och kan integreras med Sunets identitetsfederation.

2. Organisation och styrning

Sunet är en avdelning inom Vetenskapsrådet (VR). Vid ingången av 2022 har vi 45 anställda, och i tillägg till detta på deltid 20 personer som har sin anställning på olika lärosäten eller andra Sunetanslutna organisationer. Totalt sett har vi vid årets ingång 49 heltidstjänster. Våra inlånade resurser, med olika kompetenser, står för en vital förankring av Sunets verksamhet inom våra verksamhetsområden. Detta skapar en distribuerad organisation med möjligheter att lyssna in behov från stora delar av sektorn inom våra etablerade tjänster.

Vid årsskiftet börjar en ny mandatperiod för ledamöterna i Sunets kommitté, detta innebär att några nya ledamöter kommer in och ersätter de som är i tur att avgå.

Sunets inriktning, med mission, verksamhetsidé, vision och strategi gäller för åren 2019-2022. Dessa inriktningsdokument behöver uppdateras under året, i linje med de förändringar och utveckling som skett både inom Sunet och omvärlden.

2.1. Interaktion med anslutna organisationer

Hos varje Sunet-kund finns en utsedd kontaktperson som utgör en kontaktyta mellan Sunet och organisationen när det gäller till exempel behovsfångst och informationsspridning. Sunet anordnar träffar (fysiska och/eller digitala) med dessa kontaktpersoner flera gånger årligen, med olika teman och fokusområden.

2.2. Systematisk verksamhetsutveckling

Sunet lägger stor vikt på ett systematiskt och formaliserat arbetssätt för att skapa tydliga strukturer och transparens. Ständiga förbättringar sker och målet är en behovsdriven förvaltningsverksamhet för att kontinuerligt säkerställa att etablerade och nya tjänster uppfyller behoven hos kunderna.

Mål för året

- Revidera riktlinjerna för Sunets tjänsteförvaltning utifrån utvärdering av erfarenheter under föregående år.
- Fortsätta arbetet med att implementera, vidareutveckla, förankra och kommunicera framtagna förvaltningsmodell.

2.3. Kommunikationsaktiviteter

Översyn och utveckling sker inom området så att Sunets verksamhet blir transparent för våra kunder, användare och intressegrupper.

Mål för året

- Fortsatt utveckling av Sunets externa kommunikation med fokus på informationsspridning och vidareutveckling av Sunets webbplatser www.sunet.se och wiki.sunet.se.
- Skapa verktyg för förbättrad intern kommunikation inom Sunet.
- Fortsatt arbete med Sunets varumärke och grafiska profil.

2.4. Dialog och samverkan nationellt och internationellt

Samarbeten och dialog i olika former blir allt viktigare och kommer att prägla många av våra verksamheter under året. De viktiga samarbeten vi har med Post- och telestyrelsen (PTS), Netnod, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och andra berörda aktörer kring säkerhet och robust IT-infrastruktur kommer också att fortsätta.

Inom ramen för Sunets behovsfångstprocess kommer dialogen med SUHF att fördjupas. Allt i syfte att få en bredare bild av de behov av Sunets tjänster och samarbeten som finns inom sektorn.

European Open Science Cloud (EOSC) är ett initiativ från EU-kommissionen om en gemensam, öppen och virtuell miljö som ska kunna tillhandahålla tjänster för lagring, hantering, delning, analys och användning av forskningsdata. Arbetet inom detta område fortgår inom ett antal områden med fokus på standardisering och infrastrukturella samarbeten. För Sunets del ligger fokus framför allt på att utveckla en plattform för digital identitet gemensam för hela EOSC. Arbetet utgår ifrån erfarenheterna från arbetet med att bygga en identitetsplattform för superdatorn LUMI. Detta arbete har genomförts tillsammans med Swedish National Infrastructure for Computing (SNIC) och GÉANT.

Inom EOSC finns ett regionalt projekt, EOSC Nordic, där ansökan och målsättningar har blivit väl mottagna inom EU. Sunet bidrar även fortsättningsvis i detta projekt, med fokus på identitetshandling.

Vinnova, Vetenskapsrådet, Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och PTS fick i januari 2021 regeringens uppdrag att föreslå ett strategiskt program för att möta och

leda i den digitala strukturomvandlingen¹. Uppdraget slutredovisades den 14 maj 2021. Detta samarbete kommer att fortgå under året med förhoppning om att regeringen bifaller våra gemensamma förslag, som utgör en viktig grund för en långsiktig och stabil digitalisering för samhällets alla olika sektorer.

Det nordiska samarbetet, inom ramen för NORDUnet, har fortsatt att öka i omfattning med många gemensamma projekt och aktiviteter. Fokus för året kommer att vara att implementera de strategiska målsättningar som vi gemensamt arbetat fram under de senaste två åren. Detta kommer att innebära ett ökat nordiskt engagemang och inflytande över prioriterade samarbetsområden.

2.5. Specifika uppdrag

Samarbetet kring den svenska eIDAS-noden och Sweden Connect med DIGG kommer att fortsätta inom ramen för en ny överenskommelse.

Samarbetet med Skolverket kring identitetshanteringsarkitektur inom ramen för det uppdrag Sunet fick i regleringsbrevet 2021 kommer att fortgå under året. Uppdraget har som syfte att samverka i att ta fram en identitetshanteringsarkitektur för digitala nationella prov (DNP) som ska införas i Sverige och som involverar samtliga lärosäten i Sverige som bedriver lärarutbildning.

Rapporten från utredningen "*Organisation, styrning och finansiering av forskningsinfrastruktur*" presenterades hösten 2021². Under året behöver vi vara uppmärksamma på det eventuella utfallet av denna utredning och dess förslag, där vi är mycket positiva till den del som handlar om e-infrastruktur och i vilken vi ser fram emot ett snabbt agerande från regeringen.

Regeringen gav 2021 ett antal aktörer³ i uppdrag att samverka kring området e-identitet för ett livslångt lärande (elev, student, forskare, alumn) samt för smidigare ansökning till högre utbildning. Fokus för detta arbete under året kommer att vara att bygga ett antal digitala infrastrukturer till stöd för datadelning inom livslångt lärande och kompetensutveckling.

Vetenskapsrådet har också genom enhetschef för infrastrukturtjänster på avdelningen för Sunet blivit förordnande som representant till Europeiska kommissionens

¹ [Rapport "Kraftsamling för ett hållbart digitaliserat Sverige" - vinnova.se](#)

² [SOU 2021:65 "Starkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur" - regeringen.se](#)

³ [Regeringsuppdrag "Uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande" - regeringen.se](#)

samordningsgrupp avseende verktyglåda för framtagande av ett tekniskt ramverk för en europeisk digital identitet.

Mål för året

- Fortsätta stödja DIGG med drift av eIDAS-noden och Sweden Connect.
- Bevaka och påverka området digitala plånböcker på ett sätt som är gynnsamt för sektorn och uppfyller regeringens instruktioner på området.
- Utveckla en lösning för individ-data i samverkan med Arbetsförmedlingen Jobtech inom ramen för regeringsuppdraget livslångt lärande.

3. Sunets driftverksamhet

Sunets driftenhet ansvarar för Sunets NOC (Network Operations Center) som har en avgörande roll för Sunets verksamhet inom nät och tjänster. Enheten driver även NORDUnets ryggradsnät på uppdrag av NORDUnet, samt den svenska eIDAS-landsnoden på uppdrag av DIGG. Enheten har stort fokus på kompetens för att kunna driva dessa tjänster och därför har driftenheten även varit med och utvecklat och byggt ett flertal funktioner.

Mål för året

- Etablera specialistområden inom driftenheten.
- Fortsätta att implementera stödverktyg för att efterleva ISO 27001⁴, färdigställa minst tre delområden av Sunets drift enligt ISO 27001 samt att efterleva ISO 27001-standarden för Sunets drift.
- Byta ut nuvarande ärendehanteringssystem som utvecklades för cirka 10 år sedan. Supporten av detta har blivit omfattande varför byte kommer att ske till *JIRA servicedesk*⁵. Arbetet kommer att vara genomfört under hösten.
- Genomföra en inventering av verktyg som kan tillhandahålla ytterligare funktionalitet på [Sunets statussida status.sunet.se](https://status.sunet.se).

⁴ ISO 27001 är ett internationellt ramverk för informationssäkerhet.

⁵ Ärendehanteringssystem för både internt och externt bruk.

4. Sunets tjänsteområden

Sunets tjänster är indelade i ett antal tjänsteområden. Tjänsteområdena ska stödja kundernas verksamhet så att de mål som identifierats i deras verksamhetsplanering uppnås. Det övergripande målet är att säkerställa förvaltning och tillgänglighet till kunderna enligt avtalade servicenivåer för tjänsterna. För varje tjänst ska det finnas bland annat en aktivitetsplan publicerad på Sunets wiki.

4.1. Utbildnings- och samarbetsstöd

Tjänsteområdet stödjer kundernas verksamhet så att de kan nå de mål som är satta inom utbildningsuppdraget samt forskarnas behov. Området består av tjänster för: digitala möten, seminarier och utbildningar; möjligheter att dela med sig av ljud och bild; virtuell kursmiljö för samarbete mellan lärare, studenter och administratörer; enkäter och kursutvärderingar; att upptäcka och förebygga plagiering av texter samt digital examination från start till slut.

Mål för året

Övergripande:

- Aktivt fortsätta att stötta de olika nätverken för tjänsterna med fysiska och digitala möten, dessutom arbeta med en fördjupad kunddialog.
- Ett övergripande fokus under året kommer att vara att se över strukturen och strategin kring den tekniska integrationen av de olika tjänsterna.

E-möte (Zoom):

- Utreda möjligheten att använda *Zoom Events* och/eller konferensverktyg med helhetsperspektiv inom en samlad yta.
- Bevaka och utvärdera utvecklingen av funktionalitet i existerande e-mötestjänster.
- Genomföra en behovsinventering - vad gör lärosätena efter pandemin?

Play (Kaltura):

- Fortsatt utrullning av tjänsten för automatisk och manuell undertextning.

- Bevaka och utvärdera utvecklingen av funktionalitet i existerande playtjänster och utreda möjliga förbättringsåtgärder.
- Genomföra en behovsinventering - vad gör lärosätena efter pandemin?

Lärplattform (Canvas):

- Genomföra ny upphandling av lärplattform.
- Genomföra förstudie med fokus på schemaintegration mellan TimeEdit och Canvas.
- Utreda möjligheten att skapa en nationell instans av Canvas för öppna nätbaserade kurser.

Enkätverktyg (Artisan Survey & Report):

- Påbörja ett upphandlingsarbete inför nästa avtalsperiod.
- Vidareutveckling av LTI-integrationen mellan Sunet Enkätverktyg och Sunet LMS.

Digital tentamen:

- Fördjupa dialogen med lärosätena för att förstå hur vi tillsammans kan underlätta digitaliseringen av tentor, samt fortsatt anpassning av tjänsten för Sveriges lärosäten.

4.2. Nät

Via Sunets nät, Sunet C, får svenska lärosäten och andra organisationer som arbetar med forskning eller högre utbildning tillgång till Internet och de globala forskningsnäten. Inom tjänsteområdet ingår även tjänsten Sunet Campusnät (CNaaS). Denna tjänst levererar drift, övervakning och support till, och i samarbete med, lärosäten som har behov av en hanterad tjänst för lokala/trådlösa nätverk. Även eduroam och ett antal enklare nättjänster ingår i tjänsteområdet.

Mål för året

Sunet C:

- Genomföra upphandlingar för att säkerställa försörjning av utrustning och support av nät för att förbereda en uppgradering under 2023.
- Bygga om delar av nätet i norr för EISCAT_3D.

- Etablera ett geografiskt redundant datacenter utanför Stockholmsområdet, i syfte att säkra tillgången till Sunets tjänster.
- Förstärka redundansen av nätet i södra Sverige.

Campusnät som tjänst (CNaas):

- Förnyad upphandling av utrustning i inköpscentralen.
- Fördjupad dialog med nuvarande och potentiella kunder för att säkerställa kvalitet och innehåll i våra leveranser.

eduroam:

- Fortsätta arbetet med att få fler lärosäten att nyttja *geteduroam*, som är ett verktyg som underlättar användning av eduroam.

4.3. Identifiering

Genom identitetsfederationen Swedish Academic Identity Federation (SWAMID) erbjuds kvalitetssäkrad och säker inloggning för forskare, lärare och studenter i olika tjänster – både i och utanför Sverige. Inom tjänsteområdet ingår även tjänsterna eduID, som är en digital identitet för organisationer inom utbildning och forskning, och Open Researcher and Contributor ID (ORCID), ett internationellt system för att ge forskare en permanent digital identifikation.

Mål för året

- eduID ska under året påbörja processen för att bli godkänd enligt DIGGs förtroenderamverk gällande eID för tjänstemän.
- eduID ska under året produktionssätta funktionerna *eduID IAM* och *eduID Connect* som utvecklas inom ramen för regeringens uppdrag till VR att stödja Skolverket med digitala nationella prov.

4.4. Molnbaserade tjänster

Inom tjänsteområdet ingår virtuella servrar, olika lagringsalternativ, tjänsten säkerhetskopiering samt Sunet Datahanteringsplan. Tjänsterna erbjuds i Sunets regi, oftast i Sunets egna datacenter och i samtliga fall direktanslutna till Sunets nät och med processer som uppfyller högt ställda krav på säkerhet. Området omfattar även ett molnbaserat filhanteringsverktyg (Box) där man kan lagra och dela filer.

Mål för året

Övergripande:

- Skapa forum för nätverkande och communitybyggande i Sunet Forum för alla molntjänster.
- Underhåll av Sunet Forum för individuella tjänster.

Sunet Drive:

- Stöd för säker inloggning (så kallad multifaktorinloggning).
- integration med Svensk Nationell Datatjänsts (SNDs) metadatasystem Doris.
- Integration med en officeplattform vilket ger möjlighet att redigera dokument direkt i Sunet Drive.
- Undersöka förutsättningarna för integration med verktyg för dataanalys direkt i Sunet Drive.

Sunet Molntjänster (IaaS och StAAS):

- Tjänsterna för molnbaserad lagring och infrastruktur ska etableras på ytterligare en geografiskt separat plats för att öka säkerhet och kapacitet i tjänsterna.

4.5. Säkerhet

Tjänsteområdet består av tjänsterna eduSign för e-signaturer, Sunets Mailfilter som hanterar antivirus och spamfiltrering samt TCS, som utfärdar server- och personcertifikat. Inom området bedrivs även verksamhet i Sunet säkerhetscenter, som erbjuder gemensamma verktyg och deltjänster för att skydda nätverksanslutna enheter och deras infrastruktur såväl proaktivt som reaktivt.

Mål för året

eduSign:

- Vidareutveckla eduSign inom ramen för EU-projektet EDSSI L2 som bland annat innebär stöd för kvalificerade certifikat i syfte att stödja kontraktshantering inom Erasmus+.

Säkerhetscenter:

- Aktivt stötta samverkansgruppen för IT-säkerhet bland annat med regelbundna träffar.
- Utveckla och driftsätta stödsystem för uppföljning och kommunikation kring allvarliga sårbarheter och hot samt stärka Sunets förmåga att upptäcka pågående attacker mot Sunet och anslutna organisationer.
- Slutföra certifieringen av Sunet enligt *Trusted Introducer*.

TCS certifikat:

- Delta aktivt i GÉANTs pågående arbete med både vidareutveckling och utvärdering av TCS samt planering för tjänstens framtid.